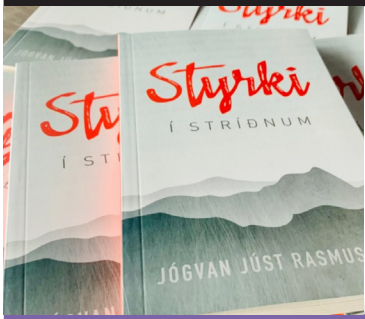

TRÚBOÐARI SKRIVAR BÓK

Forlagið Leirkerið gevur bók út, sum trúboðarin Jógvan Júst Rasmussen úr Klaksvík hevur skrivað. Hann og konan Cathy hava í nógv ár verið trúboðarar á Filipsoyggjunum, men nú búgva tey í Italia. Nýggja bókin hevur heitið »Styrki í stríðnum«, og innihaldið eru stuttar hugleiðingar grundaðar á ávís skriftbrot í Bibliuni, og hetta skal virka sum uppmuntrandi lestur til andakt ella persónliga styrki. Bókin er 163 blaðsíður.

Sigurd F. Christiansen vart ph.d. á Aarhus Universiteti

Á myndini eru Sigurd F. Christiansen og Merete Bilde

Fríggjadagin 23. oktober vardi Sigurd F. Christiansen ph.d.-ritgerð sína um sjósirm. Ritgerðin kallast: "Sea Spray Aerosols: Formation and Cloud Forming Potential".

Sjósirm tekur seg upp, tá aldur bróta og luft verður blandað í sjógvin. Her skapast luftbløðrur, sum koma upp til vatnaskorpuna, har tær bresta og senda elasmáar bitlar við salti og øðrum evnum út í lofthavið. Granskingarúrslitini økja fatanina av, hvussu sjósirm tekur seg upp, og hvørji útlitini eru fyri at skýgerð, til dømis hvussu sjósirm kann virka sum spíri fyri gerð av skýggjum. Úrslitini økja okkara fatan av veðurlagnum.

Verjan var partvís á netinum og partvís á Aarhus Universiteti. Sigurd Christiansen legði fyrst fram um sína gransking og úrslit. Síðani fekk hann spurningar og viðmerkingar frá metingarnevndini.

Fyrra opponeturin legði út við at rósa Sigurdi fyri sera góða mál hansara og umfatandi granskingina, 6 vísindaligar greinar, sum er væl meira enn vanligt. Opponenturin ætlaði sær at brúka hesa ritgerðina sum eitt sera gott fyridømi fyri aðrar ph.d.-studentar.

Samanumtikið metti metingarnevndin ritgerðina vera á høgum vísindaligum stigi og fevna breitt. Eisini mettu tey, at verjan við framløgu og kjaki við Sigurd F. Christiansen gekk sera væl. Tað var tí ein samd metingarnevnd, sum mælti til, at Sigurd F. Christiansen fekk ph.d.-heitið.

Sigurd Christiansen hevur verið innskrivaður á Kemisk Institut, Faculty of Natural Sciences, Aarhus Universitet.

Merete Bilde, professari á Kemisk Institut, Aarhus Universitet, hevur verið høvuðsvegleiðari.

Í metingarnevndini vóru:

Gordon McFiggans, professari á Centre for Atmospheric Sciences, School of Earth and Environmental Sciences, University of Manchester

Heike Wex, Seniorgranskari, Experimental aerosol and cloud microphysics, Institute for Tropospheric Research, Leipzig, Tyskland

Steen Uttrup Pedersen, lektari, Kemisk Institut, Aarhus Universitet, Danmark, formaður

Úrtak

Samspæl millum luftbitlar (aerosolir) og skýggj er størsta óvissa í núverandi og komandi veðurlagsforsøgnum. Av hesi orsök er tað týðningarmikið at fáa eina gjøllari fatan av grundleggjandi tilgongdunum. Tað er viðurkent, at sjósirm er millum størstu natúrligu keldurnar av luftbitlanøgðini í atmosferuni. Hóast teirra stóra týðning fyri veðurlagið manglar ein grundleggjandi fatan av, hvussu sjósirm verður til, og av teimum eginleikum, sum hava týðning í sambandi við skýgerð.

Í rannsóknarkømrum, har ið til ber at eftirlíkna sjósirmgerð, hava vit kannað ta ávirkan, sum luftinntøka, hiti og algunøgd hava á sjósirmgerð, og kannað lívfrøðiliga sirmgerð frá bløð-

um, sum bresta. Harumframt hava vit við framkomnum kanningarháttum kannað eginleikar hjá sjósirmi, eitt nú støddarbýti, vatnsúgvandi vøkstur og hvussu sjósirm leggur lunnar undir skýgerð; bæði ígjøgnum dropaskapan og ísgerð.

Niðurstøðan er, at ferðin á luftinntøkuni samsvarar við sjósirmframleiðsluna, og at sambandið millum hita og sjósirmframleiðslu er ymiskt alt eftir, um ein loddrætt vatnstrála ella luftspreiðari verður nýtt til at eftirgera sjósirm. Viðvíkjandi lívfrøðiliga sjósirmgerðini gjørdist úrslitið, at 10 ferðir fleiri kyknur yvirlivdu, tá ið kyknurnar vórðu turkaðar sum sirm í mun til, tá ið tær vórðu turkaðar á eini yvirlíflu. Fyri at fáa greiðu á, hvussu nýframlétt sjósirm sýgur vætu í seg, framdu vit miðvísar kanningar og funnu útav, at tað ólívrunna havsaltið stýrir eginleikunum hjá skýgerð. Vit leggja kortini dent á, eldri sjósirm sýgur munandi minni vætu í seg, tá ið talan er um bitlar við lítlum tvørmáti (50 nm).

Sjósirm, sum er framleitt av arktiskum havfløtumikrolagi og aldum algum, Skeletonema marinoi og Melosira arctica, er nógv vánaligari samanborið við aðrar bitlar, sum spíra ísgerð í skýggjum. Til endans vísa vit á, at eftirlíknað arktisk skýggj, ið bæði innihalda vætu og ís, eru lutfalsliga stívrend móttvegis vætusúgvandi parametrunum κ yvir 0,4. Hetta vísir á, at innanhýsis blanding av lívrunnum evnum í sjósirmi hava lutfalsliga lítla ávirkan á skýdropavirkni.

VIVIAN
SJÓÐKLETT

Sexologur, pedagogur og
Kunstterapeutur
Kunstterapi.fo
Vaginal terapeut

Hvat ger ein sexologur?

"Tak blaðið frá munnum!" er gamalt orðatak, sum er kent millum norðurevroparar. Orðatakið hevu røtur í bíbliusøguni - frá Adami og Evu, sum, vit vita, ikki høvdu blaðið fyri munnum, men eitt fiku-blað fyri síni kynsgøgn.

Sexologar arbeiða fyri at fáa blaðið burtur frá munnum, gera upp við tabu, soleiðis at vit kunnu tosa saman um nakað, sum er ein so lívstýðandi partur av tí at vera menniskja, nevnliga kynslívið.

Kynslívið kann eins og skiftandi lívsskeið ferðast frá høgum fjallatindum til sorgblíðar dalar. Ella frá tungum ódnarsjógvi til vakurt, blítt hav.

Alt eftir hvat fyllir hjá okkum.

Kynslívið er eymt og sárt og ofta viðkvæmasta staðið, tá ið kemur til sorgir og vreiði.

Sum alt annað skal kynslívið røkjast og fjálgast um. Í tungum tíðarskeiðum, har kynslívið hevur fingið smeit ella mein, kann tíðin gera sítt til at lekja. Aðrar tíðir er neyðugt við eyka hjálp, og tað er her, at ein sexologur kann hjálpa við síni vitan.

Dømi: Ein kann hava trupulleikar við sexhuginum og føla, at hugurin als ikki er til staðar, ella at tað er torført at fáa hugin fram. - Møguliga er tað torført at uppliva eina orgasmu. - Og summi darvast av at fáa avgongu ov tíðliga.

Hetta eru bara nøkur av teimum tingum, sum ein sexologur fæst við. At arbeiða við seksualiteti ella at skriva um kynslív er líka stórt og breitt evni sum at arbeiða við og skriva um mentan. Ein sexologur kann við sínari vitan hjálpa fleiri túsund menniskjum, og tað kann kennast sum eitt serligt frírúm at fáa mugu-

leika at tosa við ein sexolog, tí har fær ein loyvi at tosa frítt innan evni, sum kunnu vera torfør at seta orð á.

Aðrir trupulleikar, sum kunnu koma fyri, eru pína í undirlívinum í sambandi við samlegu, at kvinnan hevur kroniska pínu í undirlívinum, ella hvørja ferð hon og partnarin skulu vera saman seksuelt. Ein sera natúrligur trupulleiki hjá monnum í ávísu tíðarskeiði í lívinum kann eisini vera ikki at fáa standing.

Eitt annað, sum kann vera sera trupult fyri mong, er tann seksuella sjálvsmyndin og eitt lágt seksuelt sjálvsvirði, sum kann gera, at myndin, sum ein hevur av sær sjálvum, er niðurbrótandi og sjálvsóndandi.

Tað kann eisini vera torført hjá eini kvinnu ella einum pari, sum eru vordin foreldur, aftur at blíva seksuelt virkin eftir burðartið og eina føðing. Nógvir tankar og nógvar kenslur kunnu vera við til at gera tað torført.

Viðvíkjandi kynslívi millum ung er eitt, sum er ein sera vanlig avbjóðing ella forðing, og tað er avriksótti - hvat fyri avrik drongur ella genta megnar. Hetta kann vera ein so stórir trupulleiki, at tey ungu heilt missa seg sjálv og fara um øll mörk hjá sær sjálvum.

Ja, sexologar hava eitt sera týðningarmikið starv í hesi fjølbroyttu tíð, har roynt verður at finna aftur til kjarnan, orkuna og kærleikan.